

Sakala

Asutanud C. R. Jakobson 1878

Reede, 7. märts 2014 Nr 45

Viljandi maakonna päevaleht

sakala.ajaleht.ee

Hind 0,90 €

Kehtivat parkimiskorraldust saab alati pärssiva tegurina näha, ükskõik, kas parkimine on tasuta või tasuline.

Sakala juhtkiri

Näsiniin puhkes õide

Näsiniin on Eestis üks esimesi kevadekuulutajaid. Tavaliselt paotab ta oma õied aprillis sulava lumetaustal, aga Väluste metsas võib seda imetleda juba praegu.

LK 6

8 või 33 sekundit

Just nii kaua võtab aega, et läbi da üks Eesti lühemaid kergliiklusteelõike kas kiire jalgrattasõidu või täismehekõnniga. Tee on aga vaid ajutiselt nii lühike ja kasvab suvel kõvasti pikemaks.

LK 5

Kui tekkinud vaidlusest midagi paremat välja ei tule, on saavutus seegi, et hakati rääkima rae-koja ja ametite maja invaenulikkusest.

TAUNO TUULA,
Viljandi linnavolikogu liige
LK 2

KÜLASTUSKESKUS

Meiereist saab Soomaa värav

RANNAR RABA
rannar.raba@ajaleht.ee

«Eks see rohkem vastu tuult jooksmine ole. Saame näha, kui kaugele välja jõuame,» iseloomustab vallavanem Tõnu Kiviloo otsust kohandada aastaid Kõpu aleviku südames tühjalt seisnud meierei Soomaa rahvuspargi uueks turismiväravaks.

Vallavanem ei tee saladust, et Leaderprogrammi toel renoveeritud ja homme ametlikult avatava külastuskeskuse äriplaan näeb ette, et see hakkab kulude asemel kunagi vallale suisa tulu tooma. Kas see tööks osutub, ei saa tema sõnul Eesti maapiirkondade järjekindlat häbumist arvestades siiski kindlalt väita.

«Euroopas majandavad sellised keskused end kenasti ära. Eestis tavaliselt mitte. Aga see ei tähenda, et proovida ei võiks,» räägib Kiviloo.

Esialgu pool maja

Esialgu üksnes esimese korruse ulatuses valmis ehitatud keskus peab oma vajalikkust toetama paari tegevusaastaga. Alles seejärel võib vald hakata mõtlema ka teise korruse väljaehitamisele.

Praegu on rändajate tarvis valmis teabesaal, kus lisaks turismiinfo nõutamisele on võimalik osta suveniire ja käsitöösmeid ning vaadata otsa ümbruskonnas tooni andvate loomade ja lindude topiste. Esimest korda Soomaa tulijad saavad selle kandi iselaadsest loodusest ettekujutuse, kui peatavad pilgu suurel aknal, mille klaasil vahelduvad projektsiooniaparaadi abiga rahvuspargis pildistatud lumma-vaated.

Muuseumitoas avaneb soovijail võimalus lähemalt uurida varem Kõpu mõisas hoiul olnud kangastelgi ning teisi ajaloolisi abivahendeid, millega eesti naised on käsitööd teinud. Pool korrust allpool on koosolekuruum, mis pas- sib ühtlasi koolituste ja õpitubade korraldamiseks.

Niidiotsad saavad kokku

Nagu vallavanem, nii ei julge ka kesku- se juhataja Lisanna Soone esialgu en- nustada, kui populaarseks peatusko- haks Viljandi-Pärnu maantee ääres seisev hele meierei kujuneb. Samas leiab ta, et potentsiaali hakkamasaami- seks on küllalt, sest seni pole olnud asutust, kust huviline võiks saada kor- raga infot kõigi Soomaa turismiettevõ- tete kohta.

«Siin saavad niidiotsad kokku ning see võimaldab meil hakata peagi kodu- lehe kaudu teenuste pakette müüma,» selgitab Soone külastuskeskuse pea- mist eesmärki.

1920. aastatel valminud imposantse meierei renoveerimist alustati 2012. aasta lõpus. Seejuures oli peatöövõtja osatühi Proff Praktik.

Kahtlus ei pruugi keskust plekita jätta

Kõpu vallavanem Tõnu Kiviloo ei välista, et homme avatav külastuskeskus leiab mingil moel äramärkimist talle jaanuaris osaks langenud korruptsioonikahtluse uurimismaterjalides. «Ehituslik osa kindlasti mitte. Aga kuna vallavalitsus on sellesse projekti kaasunud teisigi organisatsioone ja mittetulundusühinguid, siis mine sa tea,» kommenteeris ta. (Sakala)

Homme avatava külastuskeskuse klienditeenindaja Edu Kuill sättsis eile juhataja Lisanna Soone abiga teabesaali vitriiniks kohandatud vanasse haabjasse ähvardava väljanägemise- ga havipea. «Loomulikult Soomaalt pütatud!» rõhutas ta seejuures. 2 x MARKO SAARM

Kõpu meierei säilitas imposantse väljanägemise isegi siis, kui see tühjana seis ja lagu- nes. Nüüd, korrrastatud katuse ja fassaadiga mõjub maja eriti toretsevalt.

Mulgi arvutid
Om ühtsõite ää puud
KASUTATUD ÄRIKLASSI
SÜLEARVUTID TARKVARAGA
alates **75 €**
MONITORID
alates **35 €**
Viljandi, Lossi 28,
tel 433 4171, E-R 9-18.
www.mulgiarvutid.ee

ILM

Täna on vahelduva pilvi- susega ilm. Puhub edela- tuul kiirusega 5-9, puhan- guti kuni 11 meetrit se- kundis. Sooja on 2-6 kraa- di. Päike tõuseb Viljandis kell 6.57 ja loojub kell 18.02.

EESTIS

Õpilased esinevad eetris

Täna kell 14 algavas Klassikaraadio saates «Delta» esinevad Viljan- di muusikakooli klaveri- õpilased. Saatega tähis- tatakse Heino Elleri 127. sünniaastapäeva. Kell 16 algab kontsert muusika- koolis.

NOVALUX -40%
SULGEMISEELNE TÜHJENDUSMÜÜK
MULGI MARKETI NOVALUXIS!
HINNAD ALL KUNI -60%
Mulgi Market, Jakobsoni 2, tel 5699 1059, E-R 9-19, L-P 9-17

ARVAMUS

Peatoimetaja HANS VÄRE, arvamustoimetaja KARL-EDUARD SALUMÄE

JUHTKIRI

Kolm soovitust

Olukord, kus südalinnas on ridamisi tühje äriruume, mõjub linna üldilmele väga halvasti. Eriti siis, kui jõude seisvad ruumid on suured ja nähtaval kohal. Asjaolu, et mõnes teises linna piirkonnas on lugu parem, eriti ei päästa.

Loomulikult on igal seda sorti kinnisvara omanikul omad soovid ja eelistused. Võib siiski arvata, et keegi neist pole rahul sellega, kui ruumid seisavad lihtsalt niisama ja lagunevad. Ikka näeks parema meele, et need leiaksid otstarbe ja tooksid raha sisse.

Tänasest Sakalast võib lugeda, et Viljandi vanalinnas on palju vabu äriruume. Mida teha, et neisse tekiks uuesti elu?

Esimese asjana tuleks kinnisvara agaralt pakkuma hakata. Ühest küljest tundub see soovitus liigagi iseenesestmõistetav, aga kui Sakala toimetus uuris, kui mitu Viljandi vanalinnas kauplemiseks sobilike ruumide kuulutust Eesti suurimas kinnisvaraportaalis ripub, selgus, et neid on praegu vaid üks. Ometi võiks just veebiportaali olla hea kanal, millega pakkumine kergesti leitavaks muuta. Ka kaugemale huvilisele.

Kehtivat parkimiskorraldust saab alati pärssiva tegurina näha, ükskõik, kas parkimine on tasuta või tasuline. Kuid parkimiskohti pole kesklinnas kunagi ülearu ning kui takerduda arvamusse, et parkimismured tapavad kõik äritegemise võimalused, kaovad ka tahe ja püüdlus ruumidele mingi funktsioon leida.

Need kinnisvaraomanikud, kes tahaksid vara edasi müüa, võiksid vähemasti kaaluda, kas nad oleksid nõus ruumid mingitel tingimustel rendile andma. Nagu kinnitab tänases lehes kinnisvaramaakler Aime Opermann, on Viljandi oludes äripinnale rentnikku leida tunduvalt lihtsam kui ostjat.

REPLIIK

Lapse mure

Mida teeb laps, kui tal on mure? Loogiline oleks, et räägib sellest kõigepealt oma vanematele. Aga kui mure on seotud vanematega, võib juhtuda, et appikarjeks kasutatakse koguni lastesaatele kirjutamist.

Üks niisugune saade on «Lastetuba». Kui tavaliselt annavad põngerjad vaatajatele teada, mitmendas klassis või milises lasteaiarühmas nad käivad, siis sel nädalal hakkas kõrvu hoopis kaks murekirja, mille sisu oli lühidalt kokku võttes üks: vanematel pole lapse jaoks aega. Ühel õnnel kirja saatnud pole isegi võimalik oma vanemate elust ja ajast osa saada, sest need töötavad välismaal.

Vaevalt et paljud vanemad seda ise tähele panevadki, kuidas nad kiire elutempo taha pugedes lapsest mööda tormavad. Ja kui ühel päeval lõpuks koidab, et seejuures on kõige tähtsam tähelepanuta jäänud, siis enam kaotatud aega tagasi teha ei saa.

KETLIN BELJAEV

Sakala
433 0054

Kehtivat parkimiskorraldust saab alati pärssiva tegurina näha, ükskõik, kas parkimine on tasuta või tasuline.

(Vastus Helmen Küti eilses Sakalal ilmunud arvamusloole «Lõpetagem kraaklemine!».)

ON IKKA IMELINE asi see demagoogia! Kui üks räägib aiaaust, siis teine – kui talle kasulik tundub – mõtleb värvavast. Käesolev juhtum näitabki, et koalitsioon ei taha kaasa mõelda, vaid kõneleb värvavast, sest nii on tema arvates kasulik ja populistlikum. Kui põhjendus volikogu istungi külastatavuse suurendamisest vett ei pidanud, võeti selle asemel põhjenduseks liikumispuudega inimeste ligipääsu eest seismine.

Viljandile kuuluvates koolides ja muudes asutustes on palju ruume, kuhu volikogu koos oma külalistega ära mahub ja kuhu pääseb ka ratastooliga, aga koalitsioonil on millegi pärast vaja valida neist kõige suurem. Mulle on arusaamatu, miks ta näeb võimaliku koosolekuruumina ainult imposantset Sakala keskuse saali.

JUBA ESIMESEL uue koalitsiooni juhitud istungil prooviti midagi uut: volikogu liikmed pandi istuma nagu klassis. Ka siis pöörasin ma tähelepanu asjaolule, et rahvasaadikud pole tulnud loengut kuulama, vaid linnajuhtimiseks vajalikke otsuseid tegema. Nüüd korraldatakse istungeid suures

SELLES, ET linnavolikogus peetakse tuliseid vaidlusi, pole iseenesest midagi imelikku. See on osa normaalsest demokraatlikust otsustusprotsessist. Pealegi lubab kirglik suhtumine uskuda, et rahvasaadikud tõepoolest hoolivad oma linnast. Samas pole sugugi iga vaidlus kohane. Nii näiteks on praegu volikogu istungite toimumispaiga üle peetav verbaalne piigivõitlus ühtaegu naeru- ja häbiväärne.

Kui linna esinduskogusse kuulub keegi, kes on sunnitud liikumiseks kasutama ratastooli, on iseenesestmõistetav, et istungite tarvis otsitakse mõni säärane ruum, millele liikumiskustega inimesed hästi ligi pääsevad. 1938. aastal valminud raekoja saal, mis sümbolises ja ajaloolises mõttes peaks olema volikogu tööks ainuõige koht, paraku nende hulka ei kuulu.

Jutt sellest, kuidas volikogus on küllalt mehi, kes jõuavad kaassaadikut kitsast trepist üles-alla vinnata, on lihtsalt kohatu. Elame kümnendat aastat

Tehkem tööd!

TAUNO TUULA

Viljandi linnavolikogu liige

saalis, kus osaliste omavaheline distants ei võimalda luua töist õhkkonda. Pigem on see pidulik nagu aktusel.

Kui koalitsioon tahaks aru saada, millest jutt käib, oleks võimalik koos üle vaadata kõik linna sellised ruumid, kuhu pääseb ratastooliga, kuhu mahub ka mõnikümme huvilist ja kus on võimalik luua tõine õhkkond. Mina pole teinud etepanekut raekotta tagasi minna, vaid olen vastu sellisele mõttetule jamale, et koosoleku pidamise asemel tehakse 27 inimesele ettekandeid kõnepuldist ja võimendusega, istutakse suures saalis, kus volikogu liikmete omavaheline distants küünib mitmekümne meetrini ning taustaks on eesriidega lava ja selja taga tühjad pingid.

OTSUSTAJAD PEAKSID olema oma seniste kogemuste põhjal kursis, mida nimetatakse töökoosolekuks. Seetõttu ei saa ma aru, miks nad võitlevad selleks asjaliku keskkonna loomise vastu.

Naeru- ja häbiväärne

RANNAR RABA

Sakala
vanemtoimetaja
433 0051

Euroopa Liidus, nii et avalikes asutustes võiksid meil asjad euroopalikumalt, et mitte öelda tsiviliseeritumalt käia.

NIISIIS ON Viljandi linnavolikogul praegu täiesti tõsiseltvõetav argument jätkata kooskäimist kusagil mujal. Omaette küsimus on, kas see paik peab olema just Sakala keskuse suur saal, millele leiduks neljapäeva õhtuti kindlasti märksa asjakohasemat rakendust.

Naeruväärne on, et linn peab istungite pidamise eest Sakala keskusele ehk sisuliselt iseendale maksma. Kui raha liiguks niisama pintsaku ühest taskust teise, pole ehk hullu. Et aga selle pealt tuleb tasuda riigile käibemaks, on see lihtsalt

mõtetu raiskamine. Küsimus pole summa suuruses, vaid põhimõttes. Pikemas plaanis peaks linn suutma omi asju korraldada nii, et elementaarseid juhtimisfunktsioonide täitmise eest ei tule kellelegi kolmandale sentigi välja käia.

HÄBIVÄÄRSEKS TULEB pidada seda, kuidas istungite koha valik on nüüdseks sujuvalt aheldatud ühe liikumisraskusega inimese külge. Tegelikult ei tikunud Viljandi uus võimuliit volikogu istungeid Sakala keskusesse kolima sugugi mitte selle pärast, et ratastoolis saadiku päralejõudmist lihtsustada. Isegi kui seda möödaminnes silmas peeti, polnud see muudatuse peamine põhjus.

Katse muuta istungid avalikuks etenduseks on üks vähe-seid mõeldavaid samme, mis annab Isamaa ja Res Pulbica Liidu ning sotsiaaldemokraatide koalitsioonile võimaluse näidata, et nad tõepoolest tahavad juhtimist rahvale lähemale tuua. Just see oli ju olnud

ber mõelda ja populismiga tegelemine lõpetada.

Ma ei tea, kas põhjuseks on olnud seesama aktuse vorm või midagi muud, aga seni on kõik istungid paraja palagani moodu välja andnud. Kui koalitsioon tahab, et nii tema kui opositsiooni liikmed mõtleksid ja töötaksid linna hüvanguks, tuleks aktuste korraldamise asemel hakata koosolekuid pidama ehk lihtsalt tööd tegema.

MIS PUUDUTAB RAEKODA, siis on viimane aeg seal tualettruumid ümber teha ja sinna liikumispuudega inimestele töstuk paigutada. Muidu tundub, et sellised inimesed peavad Viljandis olema ainult sotsiaalabi vajajad ega tohi olla näiteks ettevõtjad, sest nad ei pääse peale sotsiaalametnike ühegi teise ametniku juurde.

Kui tekkinud vaidlusest midagi paremat välja ei tule, on saavutus seegi, et hakati rääkima raekoja ja ametite maja in-vavaenulikkusest.

Tahan opositsioonile öelda, et pole mõtet üritada teha minust puudega inimeste vastast. Olen sellise tragöödiaga kahjuks väga lähedalt kokku puutunud ja seetõttu on mul täiesti adekvaatne ülevaade selliste inimeste vajadustest. Olen alati ka nende võimaluste laiendamise eest seisnud.

üks nende võimukõneluste postulaate.

Paraku ilmnes, et linnarahval pole volikogu istungitest sooja ega külma. Keerutamata öeldes kukkus propagandistliku maiguga käik läbi. Miks ei võiks võimuliit seda tunnistada? Selle asemel surutakse vaidluse raskuskeset hoopis uude kohta ja seatakse üks inimene ebameeldivalt rambivalgusse.

Et mitte jääda lihtsalt nägutaajaks, pakun lõpetuseks istungite ühe võimaliku toimumispaigana välja raamatukogus asuva linnagalerii. Ruumi peaks seal jaguma. Pealegi on see tore kultuurne koht, mille juures on täidetud kõik tänapäevased olmetingimused.

Tõsi, nähtavasti poleks ka sel juhul pääsu Sakala keskusele rendi maksimisest, kuid nii ei koormataks vähemalt linna esindussaali. Ja mis eriti vahva: boonusena satuks regulaarselt kunstinaitudele needki rahvasaadikud, kes muidu pole harjunud sellistes kohtades käima. Nii et kasulik ja hariv ühtaegu.

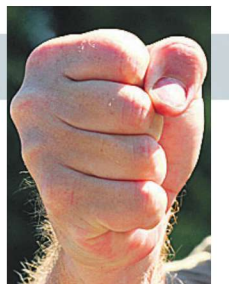
PRÄÄNIK

Viljandi sõudeklubi liikmed võitsid Narvas Eesti sisesõudmise meistrivõistlustel kolm kuldmedalit.

PIITS

26-aastane mees tungis Viljandis Riia maantee korteris kallale oma 19-aastasele elukaaslasele.

UUDISED

Toimetaja MARKO SUURMÄGI, 433 0042, sakala@ajaleht.ee

206 000 000

Riik jagab linnadele ja valdadele tänavu 206 miljonit eurot haridustoetust, mille hulgas on ka 166 miljonit eurot õpetajate palgaraha. Seda on mullusega võrreldes üheksa miljoni euro ehk viie protsendi võrra rohkem.

Keskväljaku ääres seisev kolmekorruseline maja on aastaid kaunistanud Viljandi linna esindusfotosid. Selle sisemus on aga üsna õnnetu. Mitu ülemiste korruste korterit on kehvast seisust ning alumine korrus täiesti tühi.

ELMO RIIG

RENT

Viljandi keskväljaku äärde ei jätku ärisid

MARKO SUURMÄGI
marko.suurmagi@ajaleht.ee

Viljandi keskväljaku ääres Tartu ja Lossi tänava nurgal seisvas majas on kolm tühja äriajamiseks sobivat ruumi. Ühe omaniku väitel pole rentnikku võimalik leida halva parkimiskorralduse pärast, samas tunnistab ta, et pole ruume eriti reklaaminud.

«Pärast tasuta parkimise kehtestamist ei pääse kliendid enam äride juurde,» nentis Süsi SG omanik Sirje Garnik, kellele kuulub Tartu tänava 14 majas kõige suurem ja magusam osa esimesest korrusest. Lisaks sellele on ta pisut eemal asuva Viljandi kohviku ruumide omanik.

Aktiivset pakkumist ei ole

Garnik rääkis, et on helistanud mõnele ettevõtjale, kes on ajalehe kaudu äripinda otsinud, kuid need jutuajamised pole majja rentnikku toonud. Kinnisvaraportaalidest seda pinda ei leia.

Kinnisvarabüroo Arco Va-

ra kohaliku büroo juhi Aime Opermanni arvates poleks kõnealustele ruumidele rentniku leida üldse keeruline. «Põhjus ongi ju selles, et neid ei pakuta,» sõnas ta.

Parkimismuret Opermann Viljandi vanalinnas ei taju.

Arco Vara püüab praegu rentnikku leida Tartu tänava 14 majast pisut eemal asuvas hoones paiknevale äripinnale ning Opermann kinnitas, et huvilisi on tublisti. Endise kulinaariakaupluse ruume on vaatanud käinud nii toitlustusfirmad kui kauplused, kuid jutt on seni pooleli jäänud.

«Nii mõnigi on tundnud huvi hoopis Tartu tänava 14 ruumide vastu,» sõnas maakler ja lisas, et praegu on kinnisvaraportaalide andmetel Viljandi vanalinnas rendile anda mõni üksik äripind.

Reitar Kinnisvara maakleri Reigo Rannu sõnul on kesklinna tänavatel üsna palju tühje äripindu. Tähelepanuväärne on tema hinnangul see, et tühjalt seisavad just suured ruumid, peale kõnealuse Tartu tänava 14 näiteks endine A&G kauplus Tartu tänava 6, endine klubi Rubiin Lossi tänava 15 ja kunagine Viljandi Rõiva kauplus Lossi tänava 17.

Rannu rõhutas, et see, kui ruum pole kinnisvaraportaalil

lisatud, ei tähenda veel, et omanik ei sooviks seda välja rentida. Ta on olnud kontaktis vähemalt kahe nimetatud maja omanikuga, keda rentniku leidmine huvitab.

«Rentnikud eelistavad kohti, mille juures on mugav parkida, millele on tagatud hea ligipääs ning mis on korralike tehniliste süsteemidega tänapäevastes majades,» loetles ta.

Reigo Rannu lisas, et Viljandi äripindade turul ületab pakumise selgelt nõudluse, korralike ja tänapäevaste büroopindadega on lugu aga vastupidi.

Parkimine teeb muret

Sirje Garnik on pakkunud ruume neile kauplustele, kes on asunud samas majas.

«Nad keegi pole sellest huvitatud olnud ja on tahtnud kesklinnast lihtsalt ära minna,» meenutas ta. «Kõik nad on toonud põhjenduseks parkimisprobleemi.»

Garnik on oma sõnul isegi tajunud tasuta parkimise mõju, sest kliente olevat vähemaks jäänud ka Lossi tänaval asuvas kohvikus.

Teadaolevalt on Süsi SG teinud pingutusi, et endale kuuluvas ruumis äri alustada. Jutuks on olnud toidukoha avamine, kuid selleni pole jõutud.

Palju omanikke

Tartu tänava 14 majal on ligi kümme omanikku ning paljud ülemiste korruste korterite omanikud on väikese maksejõuga.

Majaomanikel on tasuda ühine pangalaen, mis võeti katuse parandamiseks. Pärast remonti tekkis aga põleng ning taas tuli uus katus panna. Maja omanikud suudavad üheskoos napilt katta igakuiseid kulutusi ning remondiks raha ei jää. Suur mure on torustikuga, mis on tihti umbes või kipub pakasega külmuma. (Sakala)

Tartu tänava 14 kolmekorruselise hoone kahel ülemisel korrusel on korterid ning esimesel korrusel kolm äripinda. Tartu ja Lossi tänava nurgal asuva sissekäiguga ruumides on tegutsenud piimasaal, toidukauplus, publi Longford, kasiino ning lõpuks ühe rahvusvahelise ettevõtte esindus. See osa hoonest kuulub osaühingule Süsi SG.

Tartu tänava ääres on veel kaks eraldi sissekäiguga kaupluseruumi, kuid need kuuluvad teisele omanikule ja on 39 900 euro eest müüki pandud. Opermanni hinnangul on äriruumidele Viljandis ostjat keerulisem leida kui rentijat.

Sakala teeb täna arvamusiidrite lõunalt otseülekanne

Täna südapäeval kogunevad Viljandimaa haridustöötajad, poliitikud, ametnikud ja teised ühiskondlikult aktiivsed inimesed Eesti pärimusmuusika keskusesse seitsmendale Sakala ja Euroopa Parlamendi Eesti infobüroo arvamusiidrite lõunale.

Veidi provotseeriva pealkirja all «Kuidas mats ära rikkuda?» võetakse seekord teemaks haridus, mis on piirkondadele täpselt sama tähtis arengumootor kui üksikisikutele.

Millega haritud inimesi Viljandimaale meelitada? Kuidas haridus maakonna käima tõmbaks? Mis hakkab toimuma Eesti haridusmaastikul? Millist haridust maailm vajab? Need on küsimused, millele püüame vastust leida.

Konverentsil astuvad üles Tartu ülikooli rektor Volli Kalm, Euroopa Parlamendi liige Indrek Tarand, Tallinna Gustav Adolphi gümnaasiumi direktor Hendrik Agur ja teised hariduselu asjatundjad.

Nagu tavaliselt, annab Sakala toimuvast ülevaate nii

Hariduselu teemal peab konverentsil kõne Tartu ülikooli rektor Volli Kalm.

järgmise päeva paberlehes kui samal päeval veebis. Seekord on aga kõigil võimalik saalis toimuvat ka oma silma ja kõrvaga jälgida, sest Sakala teeb digilehes arvamusiidrite lõunalt teleülekanne, mis algab nagu ürituski kell 12.

Arutelu tüüriavad Sakala peatoimetaja Hans Väre ja vanemtoimetaja Rannar Raba. (Sakala)

Ajaloomuuseum kogub materjali Saksa okupatsiooni kohta

Eesti ajaloomuuseum valmistab ette mahukat näitust Saksa okupatsiooni ajast Eestis. Ekspositsioon avatakse tänava detsembris Tallinnas ajaloomuuseumi Maarjamäe kompleksis, kus nüüdisaegseks muuseumikeskkonnaks korrastatakse endine suvemõisa tall-tõllakuur.

Saksamaa okupeeris Teise maailmasõja käigus Eesti Vabariiki aastatel 1941–1944. See aeg polnud pikk, kuid on jätnud rahvapärismuse ning eestlaste ajaloomälu üsna palju. Kahjuks on muuseumide kogudesse jõudnud võrdlemisi vähe esemeid ja teisi selle perioodi materjale, eriti asju, mis puudutavad argielu ja võimusuhteid.

Seetõttu ootab muuseum kõigi abi, et seda perioodi meie minevikuloost paremini säilitada ja kajastada. Näitusele on oodatud esemed, fotod, plakatid ja mälestused, mis pärinevad Saksa okupatsiooni ajast. Kogutakse nii argielu kui võimu, repressioonide ning sõjaga seotud materjali. Näiteks otsitakse sel-

liseid esemeid nagu vändaga õhutõrjesireeni, Teise maailmasõja ajal Eestis kasutatud jalg- või mootorratast, lippe ja vappe, tänava- ja asutuse-silte, plakateid ja lendlehti, mündreid ja kiivreid, aga ka sukki ja šokolaadiümbriseid, mis olid vahetuskaubana eriti levinud.

Väga huvitatud ollakse sel perioodil ise valmistatud esemetest, nagu rõivad ja jalatsid. Muuseumile on oluline, et iga eseme või foto kohta oleks teada võimalikult palju infot: valmistamise ja kasutamise koht ning aeg, lood ja legendid, mida mäletatakse.

Kui inimene ei soovi oma esemeid, fotosid ja teisi materjale muuseumile anneta, palutakse siiski võimalust need näitusele laenata või luba valmistada nendest kopia.

Olemasoleva materjali jagamiseks tuleb ühendust võtta Eesti ajaloomuuseumiga. Annetajale on tänuks priipääse ajaloomuuseumisse. (Sakala)

SIMPLY CLEVER

ŠKODA

KUUMAKSE 126 €

Kombineeritud kütusekulu 5,2 l/100 km, CO₂ emissioon 119 g / km. Pildid on illustreeriv tähendus.

Octavia erimudel COMFORT 14 990 €

Hinnas sisaldub: metallikvärv • talverehvid • tehase alarm • elektrooniline juhitudavuskontroll ESC • 7 turvapatja • soojendusega klaasipesuri düüsid • ISOFIX lapseistme kinnitusaasad • nelja kodaraga nahkkattega rool • elektrilised küljepeeglid • elektrilised aknatõstukid ees • esiistmete soojendus • pardakompuuter • püsi-kiirushoidik • kiirustundlik roolivõimendi • konditsioneer • CD/MP3 raadio ja 8 kõlarit • 16" valveljed ja palju muud!

1.2 TSI bensiinimootor, 86hj, 5-k. manual, keskmine kütusekulu 5,2 l/100 km, pagasiruumi maht 590 - 1580 l

Autoliisingu krediidikulukuse määr on 2,61 % aastas järgmistel näidistingimustel: vara hind 14 990 € (sisaldab käibemaksu), aastane intressimäär 1,99 % + 3 kuu Euribor, lepingutasu 223 €, periood 60 kuud, sissemaks 20 %, jääkväärtus 35 %. Tutvu liisingtingimustega www.seb.ee/liising, vajadusel konsulteerige SEB pangakontoris.

4
AASTAT
120 000^{km}
ÜLEEUROOPALINE
GARANTII

ŠKODA Eesti
mobiilirakendus

Saadaval
App Store'is

[Facebook.com/skodaestee](https://www.facebook.com/skodaestee)

Moller Auto Viljandi OÜ
Viljandi, Tallinna mnt 45 • Tel: 4355 340
viljandi@skoda.ee www.skoda.ee

Gümnaasium tegi esimese karjäärimesi

KETLIN BELJAEV
ketlin.beljaev@ajaleht.ee

Valgetes kitlites Viljandi gümnaasiumi õpilased süütsid eile kaastel lastel käsi ja pakkusid kõrvale kuiva jääga jahutatud mahla jooki. Suure osa aatriumist hõivasid aga kooli külalised, kes tutvustasid edasiõppimisvõimalusi.

Kümnenda klassi õpilane August Skjoldby kastas käe Fairyga segatud vette, võttis sõrmedega vannivahtu meenutavat butaani ja propaani segu ning juba süütsidki keemiaga katsetavad kaasõpilased ta käe põlema.

«Võin oma kooli keemikuid usaldada,» tegi puhta nahaga pääsenud Skjoldby sellest järelduse.

Poiss leidis, et kogu eilse koolipäevaga võis rahule jääda, sest see polnud tavapärase. Eriti meeldis talle see, et sai kuulata koolibändi. Ka akna taga piiluv päike tegi tuju heaks. Kuigi edasiõppimise üle otsustada on poisil veel paar aastat aega, ütles ta, et mõtleb sellele juba pingsalt.

Haridusmessi asemel

Viljandi gümnaasiumi esimene karjäärimesi oli mõeldud linna ja maakonna abiturientidele, aga ka teiste gümnaasistidele. Kooli karjäärikoordinaator Raili Toikka-Tamm ütles, et kohale tuli 22 organisatsiooni, kelle hulgas leidis nii ülikoolide, rakenduslike kõrgkoolide kui kutseõppeasutuste esindajaid.

Õpilased said tavapärase koolitundide asemel osa külaliste loengutest, mida oli korraga 19. Toikka-Tamm sõnul oli teemasid seinast seinast alates sellest, kuidas piim poodi jõuab, ja lõpetades sellega, kuidas miljonäriks saada. Viimati nimetatud

vastu tunti eriti suurt huvi, ent publikut kogus ka loengust sellest, kuidas Ameerikasse õppima minna.

«Selline karjäärimesi on korralduslikult optimaalne,» tõdes Raili Toikka-Tamm ning selgitas, et kui koolid käiksid ühekaupa loenguid andmas ja ennast tutvustamas, peaksid õpilased tundidest ära tulema. Kuupäev sai tema sõnul juba eelmisel kevadel kindlaks määratud.

Karjäärikoordinaatori sõnul oli koolide huvi osaleda ja ennast Viljandi gümnaasistidele tutvustada väga suur. «Seda enam taheti tulla, et sel aastal ei ole Viljandimaa haridusmessi,» lisas ta.

Lukksepp või ämmaemand

Kuigi gümnaasium kutsus messist osa saama ka kõikide teiste maakonna koolide abituriente, tulid kaugemalt kohale vaid Tarvastu kooli õpilased. Küll aga olid esindatud kohalikud haridusasutused, kuhu praegused gümnaasistid edasi õppima võivad minna.

Näiteks tutvustas Viljandi ühendatud kutsekeskkool ennast autostendiga, mille juures seisis salk gümnaasiumi poisse ja üks neiu. «Nagu näha, huvipuudust täheldada ei saa,» ütles autot arvuti abil uurima õpetav Juhan Altsaar.

Vana-Võidust kohale toodud auto mõte oligi Altsaare sõnul nende kooli potentsiaalsetes õpilastes huvi tekitada.

Kõrvallaua taga istusid Olustvere teenindus- ja majanduskooli poisid, kes pakkusid oma toidutehnoloogide valmistatud juustu. Et nende laua taga huvilisi polnud, leidsid nad, et Viljandi gümnaasiumi õpilased huvituvad rohkem kõrgkoolide pakutavast infost.

Õe erialal õppiv Maarit Suigusaar, kes oli tulnud tutvustama Tartu tervishoiu kõrgkooli, ütles, et enamik tüdrukuid, kes selle kooli laua üles leidis, tundis huvi ämmaemandaks saamise vastu.

Loo autor tuvastas, et lendstardist on võimalik see teelõik läbida umbes neli korda kiiremini kui mõõdukalt astudes.

3 x MARKO SAARM

RISTMIK

Teejupikese esimene rekord ja tööõnnetus

AIVAR AOTÄHT
aivar.aotaht@ajaleht.ee

Vaid 33 sekundit meheammul astumist ja läbi see ongi. Jämejala ristmikul jalakäijaid ja rattureid ootav kergliiklustee üllatab oma lühidusega. Aga kui kõik hästi läheb, venib see tänavu Viljandini välja.

Varasem ohtlikuvõitu ristmik sai uue avarama kuue küll juba läinud suvel, aga kes sinna kanti kõndima ei trehva, avastab lühikese kõnniteelõigu alles nüüd. Eks napp teejuppe leidu mujalgi, kuid tavaliselt pole need silmatorkavalt tähistatud.

Tallinna maanteel Jämejala ristmikul annavad kergliiklustee algusest ja lõpust teada liiklusmärk ning suured kujundid asfaldil. Kui nii võtta, on see ehk üks Eesti lühemaid kergliiklusteid üldse.

Kui lühike on lühike? Sakala toimetuse komplekteeris selle tuvastamiseks eile kaheliikmelise meeskonna.

Mina sõidan kohale laenatud jalgrattaga, fotograaf vurab päralt autoga. Esmalt võtame kätte ja möödame tee algusest lõpuni üle. Viimeetrise möödulindiga jupitades saame tulemuseks umbes 59 meetrit. Küljelt suubuva väikese haru jätame mängust välja.

Tee pole sirge, vaid võtab sel lühikesel distantsil naiselikke kurve ning teeb lisaks veel ühe põhimõttekindla 90-kraadise pöörde.

Esmalt otsustan tee lihtsalt läbi kõndida. Valin mõõduka tempo. Tulemus: 33 sekundit.

Teiseks võiks ju joosta. Aga ma ei taha. Otsin vabanduseks

asjaolu, et mul on seljas talvemantel.

Jalgrattalembese inimesena võtangi ette hoopis selle liiklusvahendi. Minu ratas on Tartus, see sõiduk on laenuks saadud. Teen mõne proovisõidu ja püüan siis rekordit rihtida. Lendstardist, et saaks parema aja.

Et kergliiklustee ühendab kaht sõiduteed, peab olema tähelepanelik, et ootamatult autodele ette ei tuhiks. Suunaga Tallinna maanteelt allapoolle saab sisse suurema hoo, aga mõni meeter enne lõppu peab 90-kraadise kurvi tõttu tugevalt pidurdama. Teises suunas on sujuvam sõita, kuid selleks kulub õige pisut rohkem aega.

Teen mõlemale poole kokku kuus katset. Kui esimest korda pedaalil teelõigu läbi 11,21 sekundiga, siis päeva parima ajana läheb kirja 8,02 sekundit. Ehk saanuksin veel kiiremini, aga lisaks juhtraua hoidmisele ja pidurdamisele hoian ühes käes stopperkella ning möödan ise oma aega.

Velokatse lõpul sõitis fotograaf tagaratta kõveraks.

Lühike ei pea olema igav. Sel kergliiklustee jupil kohtab mitut kurvi ning vaadegi vaheldub.

SELGITUS

ALARD TALLO, maanteeameti peaspetsialist

Kui kõik hästi läheb, siis sel suvel pikeneb kergliiklustee Jämejala ristmikult Viljandini. Nõnda tuleb selle pikkuseks 800 meetrit. Projekt on praegu valmimisel.

Mõte oli algul sealt kindlasti Viljandini välja tulla. Aga ka ristmikule on see jupike vajalik, et juhtida inimesed sobilikule ületuskohale.

tus. Politseid me sündmuskohale ei kutsu, sest õnnetuses osalenu lubab kahju ise korvata.

Nii lühike see teelõik ongi.

MARKO SAARM

Suurt huvi tundsid Viljandi gümnaasiumi õpilased eilsel karjäärimesi oma kooli õpilaste keemiakatsete vastu. Tavalise mahla pani tosamana kuiv jää, mida ei soovitatud joomise ajal väga sisse hingata.

NÄSINIIN

Mürgiste õitega kaunitar paotab õisi

EGON VALDARU
egon.valdaru@ajaleht.ee

Tarvastu vallas Väluste lähisel elav Jüri Kukk avastas mõne päeva eest kaks puhkevate õitega näsiniinepõõsast. Tavaliselt paotab see kevadekuulutaja oma roosasid õisi aprillis, tihti veel sulamata lume foonil.

«Olen kõige varem õitsvaid näsiniini näinud jaanuari lõpul.» ütles Kukk, kes rändab palju mööda soid ja rabasid. «See oli mõni aasta tagasi, kui oli samuti väga soe talv. Huvitava kombel õitsevad need igal aastal eri kohtades.»

Sel nädalal on Jüri Kukk märganud veel õitsvaid krookusi ja lumikellukesi, kuulnud laulmas lōokest ja silmanud kiivitajaid.

Tänavuse talve kohta ootuspärane

Tuntud loodusemees Fred Jüssi lausus, et tema on õitsvaid näsiniini enamasti vaadelnud ja pildistanud aprillis, ent täisõites põõsadele sattunud ka veebruaris. «Erandlikult sooje talvesid on olnud varemgi. See, et tänavuse soojaga näsiniini juba õitseb, on igati ootuspärane,» ütles ta.

Raagus metsa taustal õitsev näsiniin on Fred Jüssi sõnusti uhke vaatepilt. «Kohtades, kus teda on palju, annab ta metsale tooni ja jumet. Kui veel juhtub liblikaid lendama, on panoraam võrratu.»

Viljandimaa loodusetundja Olav Renno tõdes, et kalendri poolest on praegune näsiniini õitsemine väga varajane, aga arvestades, kui kaua on olnud viie soojapügalaga päevi, on õite tärkamine ootuspärane.

Vaher on jooksmise lõpetanud

Olav Renno tähelepanekut mööda on sara-puudel juba punased emasõied nähtaval. «Ilmselt ka vahtral mahl enam ei jookse. Kes tahab, võib kontrollida: kui oksakest murdes tuleb tilk otsa, on puu veel jooksmas,» sõnas ta.

Renno lisas, et ehkki lumikellukesed kipuvad õide minema juba detsembri lõpul, ei teinud vahepealne käre pakane neile liiga ning nad paotavad õisi ka nüüd.

Lōokesi ei ole Renno tänavu veel näinud, aga oma mälestustest on tal võtta nendega kohtumisi juba veebruarist. Seega väga erakordseks Renno tänavust kevadet ei pea. «Rongad lendavad ka paarikaupa ringi ega ole senisele soojusele reageerinud, emane ei ole veel hauduma suundunud. Ronk on tark lind ega rutta liialt,» kõneles ta.

Need näsiniinepõõsad on õide puhkenud Väluste kandi metsas.

NÄSINIIN

Harilik näsiniin on 1–1,5 meetri kõrgune põõsas, mille lillakasroosad õied kinnituvad kolme kuni viie kaupa lehtede kaenlas kaheaastasele võrsele.

- Näsiniin õitseb aprillis enne lehistumist, siis on ta valgusküllases metsas hästi märgatav. Õied meenutavad veidi sireli omi, lõhnavad aga tugevamini. Tugev meeldiv lõhn meelitab ligi väheseid kevadisi putukaid.
- Punased marjatalised luuviljad valmivad septembris.
- Ilupõõsana on näsiniin väga kaunis ja hinnatud, kuid mürgisuse tõttu ei soovitata teda eriti kasvatada. Kõige toksilisemad on viljad ja oksad. Hobuse võib tappa juba peotäis näsiniinelehti. Esimene mürgistusnäht on tugev põletus suu limaskestadel.
- Juba ammusest ajast on näsiniine koort ja vilju pruugitud ravimina. Eelkõige on need aidanud nahahaiguste puhul. Näsiniint kasutatakse ka teaduslikus meditsiinis.

Allikad: Vikipeedia ja bio.edu.ee

VABA AEG

Toimetaja KAIE MÖLTER, 433 0041, sakala@ajaleht.ee
Kuulutused tel 433 0062, kuulutused.sakala@ajaleht.ee

TEATER

Ugalas täna kell 19 «Kalmistuklubi». 11. märtsil kell 19 on Tallinna Tantsuteatri lavastus «Preili J.». Vaksali tänav 7, Viljandi. Tel 433 0777.

KINO

Sakala keskus näidatakse 12. märtsil kell 19 filmi «Avatud süda». Tallinna tänav 5, Viljandi.

KONTSERT

Suure-Jaani gümnaasiumis täna kell 19 Koit Toome naistepäevakontsert. Pilet 10/8 eurot. Tallinna tänav 24.

ÜRITUSED

Kohvikus Fellin täna kell 20 Paabel – Eesti pärimusfooni. Pääse 8 eurot, soodushind 6 eurot. Tasuja plats 1, Viljandi.

Saarepeedi rahvamaja ees tähistatakse 8. märtsil algusega kell 14 vastlapäeva. Info telefonil 523 4605.

Viljandi linnagaleriis 8. märtsil kella 15–16 kunstitud. Kohtutakse kunstnik Heldur Lassiga, pakutakse kooki ja kohvi ning tähistatakse Johann Köleri 188. sünniaastapäeva. Korraldajad Aate-Heli Õun ja Johann Köleri fond. Tallinna tänav 11/1. Tel 433 8660.

Karksi valla kultuurikeskuses tähistatakse naistepäeva 8. märtsil kell 20. Esinevad PS Troika ja Põltsamaa breikarid. Pilet eelmüügist 8 eurot, samal õhtul 10 eurot. Viljandi mnt 1, Karksi-Nuia.

Kohvikus Fellin on 8. märtsil kell 20 Sinatra salong viinüüplaadimuusikaga. Riietus pidulik. Sisepääs prii. Lisainfo telefonil 435 9795. Tasuja plats 1, Viljandi.

Sakala keskus algab 9. märtsil kell 10 Viljandi vanakraamiturg. Kauplemiseks on vajalik eelnev registreerimine kirbus@sakalakeskus.ee või telefonil 552 2574. Tallinna tänav 5, Viljandi.

Võhma kultuurikeskuses korraldab Võhma aianduselts Kanarbik 9. märtsil kell 11 teabepäeva väikeaia kujundamisest. Lektor on Reti Raudjalg-Muts Rapi-

na aianduskoolist. Osalustasu 3 eurot. Kauba tänav 1. Lisainfo www.vaskanarbik.ee.

Karksi valla kultuurikeskuses algab 12. märtsil kell 10 laste folklooripäev «Väikesed virred». Viljandi mnt 1, Karksi-Nuia.

Viljandi vanaisade klubi korraldab 11. märtsil kell 13 klubi liikmetele spordivõistlused koroonas, males ja kabes. Pariimaid autasustatakse. Koosviibimisel osaleb ka klubi liige Enno Kell, kes meenutab elu Loksal. Ootame aktiivset osavõttu. Võtame vastu ka uusi liikmeid. Eha tänav 4. Info telefonil 5662 6458.

Viljandi linnaraamatukogu Ameerika teabepunkt valmistub 10. sünnipäevaks. Veel on võimalus osaleda fotokonkursil «Ameerika Viljandis». Ootame teie fotosid 17. märtsini. Osalemistingimustega saab tutvuda raamatukogu kodulehel www.raamatukogu.viljandi.ee. Tallinna tänav 11/1. Tel 433 8660.

NÄITUSED

Viljandi linnaraamatukogu trepialli on 15. märtsini Remo Savisaare fotonäitus «Imelised linnud», pühendatud Eesti ornitoloogiaühingu 90. aastapäevale. **Linnagaleriis** on 8. märtsini üleval Heldur Lassi joonistuste näitus. **Lasteosakonnas** on kuu lõpuni raamatunäitus «Üks väike tüdruk». Need on 5–7-aastaste tüdrukute lood elust, juhtumistest ja seiklustest nii kodus, lasteaias kui koolis. Tallinna tänav 11/1. Tel 433 8660.

Sakala keskus saab 22. märtsini vaadata rühmituse Kvint maalinäitust «Eesti maastikud». Tallinna tänav 5, Viljandi. Tel 434 2070.

Kondase keskus näeb 13. aprillini Mella maalinäitust «Kirev käteta maailm», huvikooli eelkoolialiste laste maali- ja joonistuste näitust «Kunsti mäng» ja Toivo Tuudelepa markerimaale. Püsiekspositsioonis on Paul Kondase maalilooming Viljandi muuseumi kogust. Pikk tänav 8, Viljandi. Tel 433 3968.

NIMEPÄEV

Tänased nimepäevalised on Rudolf, Ruudi, Ruut, Ralf, Rolf ja Raul.

Tartu
Lennujaamast
maailma

Tutvu
sihtkohtadega
ja osta lennupiletid
finnair.ee

TARTU
LENNUJAAM

Kuulutuste vastuvõtt tööpäeviti kl 9-17, lõuna kl 13-13.30. Tel 433 0062, faks 433 0066, e-post andra.tetsmann@ajaleht.ee. Kuulutuse tellimine internetis <http://kuulutus.ajaleht.ee>

SILVETEKŠ OÜ Tel 518 6855, 5343 2882, e-postiaadress silveteks@hotmail.ee.

RIIDED KOGU PERELE!
NAISTE KLEIDID ALATES 10€

Mulgi Marketi II korrus, Jakobsoni 2, Viljandi. Tel 433 3229. E-R 9-18, L 9-16, P 10-15

VARAJANE KEVAD

KTM BIKE INDUSTRIES & **FERRINI** Italian style

UUED JALGRATTAD

Naisteratas Jasmine 349 €
Meeste Linnaratas Beverly 379 €
Linnaratas Beverly 379 €
Lasteratas DUKE 20" 279 €

VELOMOTO kauplus | Vaksali 8a · 71012 | tel 6466466 | www.velomoto.ee

KINNISVARA

Ostan 1-2-toal korteri. Tel 5695 9744.

Ostan suvila või maja maale. Tel 5456 6529.

Soovin üürida toa. Tel 5594 8295.

Üürin välja 2-toal ahik korteri. Tel 521 1236.

Autoklaaside müük, paigaldus ja parandus, ka kaskokindlustuse juhtumid. OÜ Car-Fix, Riia mnt 54b. Tel 433 7789, carfix@carfix.ee.

Kaeve- ja planeerimistööd ekska-vaatorlaaduriga. Tel 5551 3306.

Korterite remont. Tel 5626 4115.

Maalritööd. Tel 5904 4016.

SÕIDUKID

Müüa 2006. a BMW M6 (124 000 km) või vahetada kinnisvara vastu. Tel +3584 0662 7033.

Ohtlike ja probleemsete puude lõik. Tel 5302 3518, arborist.ee.

Ohtlike puude langetamine. Tel 504 7811.

Ohtlike puude lõikus. Tel 5662 2071.

Ostame 1990.-2008. a sõiduautosid. Tel 5555 8120.

Pakume nii firmadele kui eraiskutetele erinevaid korterite, majade, büroode jm koristamis- ja põrandahooldusteenuseid ning selleks masinaid. Täpsem info tel 528 0753, www.ppkoristus.eu.

Parandan korstnaotsi. Tel 5897 6867.

Plaatija. Tel 5830 3488.

Virtsapütt. Tel 518 5879.

TEENUSED

Aednik lõikab õunapuud. Tel 5609 3174.

Kaardid ennustavad, 1,09 €/min. Tel 900 1727.

Kaardimoor. Tel 900 2202. Tariif 1 €/min.

Kallid Asta ja Jiiri Karus

Palju õnne kuldpulmapäevaks!

Soovivad järeltuluvad põlved

Õunapuude lõikamine. Tel 506 5614.

LOOMAD

Müüa noor lüpsilehm, poegib mais. Tel 5568 4047.

PÖLLUNDUS

Võtan rendile põllumaad. Tel 516 9515.

OST

Ostan vanu katalüsaatoreid. Tel 504 4777, www.remetal.ee.

Pärnasalu OÜ
Tee metsa meister

OSTAME HAAVA- JA LEPAPAKKU PÖLTSAMAAL, TARTUS JA PÄRNUS

PAKUME PARIMAT HINDA LEPA JA HAAVA ENAMUSEGA RAIETELE JA KINNISTUTELE
info@sawmill.ee • Tel 513 1268
www.sawmill.ee

Tulen kohale ja ostan kasutatud raamatuid. Raha kohe kätte. Tel 734 1901.

MÜÜK

Halupuud ja kaseklotsid võrgus. Tel 5637 3783.

Kuivad ja toored ahjupuud. Tel 5551 4204.

Kuivad kütteklotid 40 l võrgus, 1,50 € võrk. Tel 5391 4443.

Kuivad pliidi puud võrgus (kask ja segapuu), 1,50 €, ja vähe kasutatud rehvid 13-16-tollised. Tel 5808 3298.

TÄHE Baar & Peosaal

PEOSAAL

Info tel 501 9674, feldmann@feldmann.ee

Kuiv lepp võrgus. Tel 511 1177.

Küttepuid lahtiselt ja lehtpuuklotsid võrgus. Tel 5782 7770.

Müüa tooreid halupuud, kuivi pakitud kütteklotse ja kaminapuid, pelleteid ning puit- ja turbabriketti alusel. Vedu tasuta. Tel 433 3130, 523 8503.

Müüa pöranda- ja voodrilaudu, krunditud ja värvitud välisvoodrilaudu. Tel 503 1859, voodri-laud.eu.

Puud, 2 a kuivanud. Tel 5816 4973.

Toores lepp, kask ja saar. Tel 5828 9919.

Lambaliha. Tel 5816 4973.

METSAMATERJAL

Ostame 3 m lepakütet, kasvavat metsa ja metsamaad. Tel 517 3159, www.voordskap.com.

TÄNUAVALDUS

Tänan kirurg Jaan Kõivu, aneste-sioloog Liivi Kripsonit, operat-sioonibloki ja VII-a korruse tubli-sid töötajaid. Naisperele parimad soovid naistepäevaks! A. Kütt.

KAOTATUD

Kaotatud naiste kullatud käekell 5. märtsil kella 13-15 vahel Paalalinna Maksimarketis või Viljandi haiglas. Ausal leidjal palun helistada tel 5845 5395. Leiutasu.

Südamlik kaastunne Janar Kansonenile kalli vanaema **HELJU-ADEELE OJA** kaotuse puhul. AS Eesti Post

Maga vaikselt, puhka rahus, südamed on sinuga. Mälestuste päiksekullas jääd sa ikka meiega. Teatame sügava kurbusega, et on lahkunud meie kallis ema **LEILI SIIBAK** 15. VI 1939 - 5. III 2014. Leinavad tütar Ene ja poeg Hillar. Ärasaatumine 10. märtsil kell 12 Tarvatu kabelist samale kalmistule.

Südamlik kaastunne tütrele ja pojale armsa ema **LEILI SIIBAKU** kaotuse puhul. Mälestavad õde Anni, Milvi ja Piret peredega.

Kallis Ene! Oleme sinuga, kui jätad huvasti oma armsa ema **LEILI SIIBAKUGA** Tatjana, Karmen ja Viive

Tähistaeva tähed me kõik korjame kokku ja kirjutame neist kirjareaa: mälestus jääb. Kallid Ene ja Hillar!

Siiras kaastunne Enele ja Hillarile kalli ema **LEILI SIIBAKU** kaotuse puhul. Helmi, Maie ja Vello

Oleme teiega, kui saadate viim-sele teele armsa ema **LEILI SIIBAKU** Mälestab perekond Kõst.

Lõppes piin ja lõppes valu, vabaks sai hing... Südamlik kaastunne Enele ja Hillarile armsa ema **LEILI SIIBAKU** kaotuse puhul. Sirle perega

Südamlik kaastunne Enele armsa ema **LEILI SIIBAKU** kaotuse puhul. Margit ja Age

Langetame leinas pea kalli venna **VAMBOLA KAASIKU** surma puhul. Avaldame südamlitka kaastunnet lastele peredega. Leinavad õde Aire perega, vend Gunnar Milviga, vennanaine Heljo ja vend Arvo.

Avaldame kaastunnet Hillar Siibakule ema **LEILI SIIBAKU** kaotuse puhul. Töökaaslased Luhamaa maanteepiiripunktist

Avaldame kaastunnet lähedastele. Merje ja Tõnu

Mälestame kallist onu **VAMBOLA KAASIKUT** Avaldame kaastunnet Ruthile, Jaanusele ja Hubertile kalli isa kaotuse puhul. Tõnu ja Raimo peredega

Tühjaks jäi tuba, kurvaks sai kodu, kõikidest valudest suurem on lein. Lahkus meie kallis ema, vana-ema ja vanavanaema **ARMILDE LEHEMETS** 29. VI 1925 - 5. III 2014. Leinavad lapsed peredega. Huvastijätt laupäeval, 8. märtsil kell 15 Tarvatu kalmistul.

Seal, kus sulgub eluraamat, algab mälestuste maa... Mälestame kallist tädimeest **VENDA TORIMIT** Avaldame kaastunnet lähedastele. Merje ja Tõnu

Mälestame kallist tädimeest **VENDA TORIMIT** Avaldame kaastunnet lähedastele. Merit perega

Aeg seisma jäi sellesse päeva... Mälestame **VENDA TORIMIT** Avaldame siirast kaastunnet lähedastele. Milvi, Helmut ja Gally

Mälestame endist töökaaslast **VENDA TORIMIT** Avaldame kaastunnet lahku nu omastele. Perekonnad Sillaots, Simson, Hunt, Kalam ja Lepik

Ikka meenuvad minutid, millal viiras vikerkaar üle vee. Betti Alver Siiras kaastunne Mariliile kalli isa **VENDA TORIMI** kaotuse puhul. Klassikaaslased ja õpetaja keskkoolipäevilt

Südamlik kaastunne Mairele **VENDA TORIMI** kaotuse puhul. Mari, Tea, Nelli, Leili, Asta, Tiia ja Harri

Südamlik kaastunne Marele perega kalli ema **SALME MÄEORU** kaotuse puhul. Töökaaslased

Avaldame kaastunnet Rutile ja Riinale kalli ema ja vanaema **SALME MÄEORU** kaotuse puhul. Delux OÜ

Mälestame kallist tädimeest **SALME MÄEORGU** Südamlik kaastunne Marele ja Ruthile peredega. Einar perega

Südamlik kaastunne Mariliiile kalli isa **VENDA TORIMI** kaotuse puhul.

Mälestame kallist tädimeest **VENDA TORIMIT** Mälestame kallist tädimeest **VENDA TORIMIT** Südamlik kaastunne kõigile lähedastele. Merit perega

Mälestame klubi liiget **ELMINE URBELIT** Südamlik kaastunne Ennole perega. Viljandi KEK-i pensionäride klubi

Mälestame klubi liiget **ELMINE URBELIT** Südamlik kaastunne Ennole perega. Viljandi KEK-i pensionäride klubi

Mälestame klubi liiget **ELMINE URBELIT** Südamlik kaastunne Ennole perega. Viljandi KEK-i pensionäride klubi

Mälestame klubi liiget **ELMINE URBELIT** Südamlik kaastunne Ennole perega. Viljandi KEK-i pensionäride klubi

Siiras kaastunne Saima perele ja teistele lähedastele kalli **SALME NÕMMIKU** kaotuse puhul. Virve, Kaja ja Merike

Avaldame kaastunnet Helinale ema **HILDA TOOMPALU** surma puhul. SA Viljandimaa Hoolekandekeskus

Südamlik kaastunne Marina Georgijevale kalli ema **JEVDOKIA UGARINKO** kaotuse puhul. Scandagra Eesti AS

Mälestame kaitseliitlast **JAAN NIKKERIT** Avaldame kaastunnet omastele. Sakala malev

SPORT

Toimetaja MADIS LUIK, 433 0042, madis.luik@ajaleht.ee

35:27

HC Kehra / Horizon Pulp&Paper alistas kolmapäeval Viljandi spordihoones peetud Eesti käsipalli meistrivõistluste 18. voorus 35:27 (poolaeg 19:11) Viljandi HC.

SÕUDMINE

Talvine töö vormiti medalisse

MADIS LUIK
madis.luik@ajaleht.ee

Ehkki käes on alles märts, käivad sõudjad juba mõnda aega kiikamas hangunud Viljandi järve. Ja on ka põhjust: koon-dise katsevõistlusteni on neil jäänud veidi alla kuu, Euroopa meistri-võistlusteni tsipa enam.

Viimastel kuudel hooajaks valmistudes peale sõudmise kõike muud teinud sportlased kontrollisid oma vormi ja võrdlesid end konkurentidega läinud laupäeval Narvas peetud Eesti sisesõudmise meistri-võistlustel ning viljandlased tõid sealt muu hulgas koju ka kolm kuldmedalit.

Nagu ütles treener Ruth Vaar, läksid võistlused väga hästi ning autahvlile pääsu väärisk enamik Narvas võistelnud viljandlasi.

Tiitlivõistlustel tegi kaasa 24 meie sportlast. Poiste C-klassis pälvis Eesti meistri tiitli Joonas Toom ja teise koha saavutas Rasmus Pihu. Tütarlaste B-klassis tuli esimeseks Kärolyn Mäesaar. A-klassis võitis ülekaalukalt Erli Mat ja kolmas oli Krete Koovit. Naisveteranidest sai Linda Meesaar samuti kolmanda koha.

Ruth Vaar tõstis esile veel

Laura Stina Kivistiku neljandat kohta tütarlaste C-klassis ning Markus Toome B- ja Rain Laidma A-klassis saavutatud kuudenta kohta.

«Sisehooaeg möödus meil isegi paremini, kui julgesime loota,» nentis treener. «Noored on talvel hästi arenenud ja näidanud järjest paremaid tulemusi.»

Eesti meistrivõistlustega lõppenud sisesõudmissarja koon-dabelis jagus meie noor-tele kõrgeid kohti. Kõik kolm meistrikulla saanud Joonas Toom, Erli Mat ja Kärolyn Mäesaar olid oma arvestuses võidukad ka sarja kokkuvõttes. Rasmus Pihu ja Kaspar Taimsoo lõpetasid sarja teisena ning Krete Koovit, Markus Toom, Linda Meesaar ja Eelika Naarits kolmandana.

Ruth Vaari sõnul ei maksa aga nende tulemuste põhjal suvise hooaja tarvis kuigi suuri järeldusi teha. See, et noored näitasid ergomeetrit tõmmates arengut ja füüsilist võimekust, ei tähenda veel, et nende paadid vee peal väga vilkalt liikuma hakkavad. «Kõik sõltub sellest, kuidas suudetakse oma ramm sõidutehnikaga sobitada,» lausus ta.

Just seepärast ongi tähtis võimalikult varakult veele pääseda. Paraku ei näi jäine kaas viljandlaste kodujärvelt taanduvat. «Kui tuult ja vihma ei tee, võib selline seis järvel pü-

Joonas Toom (vasakul) tegi Eesti sisesõudmise hooajal tublit tööd ning sai selle eest tasuta Eesti meistri medali ja neljast osavõistlusest koosnenud sarja esikoha.

MIHKEL KLEMENTSOV

sida veel väga pikalt,» teadis Ruth Vaar oma kogemustest.

Just jää tõttu tulebki need sportlased, kelle saavutustele rahvusvahelisel areenil kõige enam panustatakse, Horvaatiasse sõidutada. «Muidugi ta-

haksime treeninglaagrisse viia rohkem sportlasi, paraku seab raha omad piirid,» möönis Vaar.

Üheksa Viljandi sõudjat sõidavad Horvaatiasse ületuleval nädalal ning kuu aja pärast

ootavad ees juba esimesed rahvusvahelised võistlused.

«Esimesed katsevõistlused on mai alguses ning juba mõned nädalad hiljem tulevad Euroopa meistrivõistlused,» andis treener Ruth Vaar teada.

TULEKUL

KOOLISPORT. Täna kell 9.30 on Viljandi spordihoones Eesti koolisporti liidu piirkondlik rahvastepalli turniir.

LAUATENNIS. Homme kell 10 tuleb Viljandi spordihoones Sakala klubi karikasarja viies osavõistlus.

KORVPALL. Homseks on Viljandi spordihoonesse kavandatud neli maakonna meistrivõistluste kohtumist: kell 12 on vastamisi Spordikool ja Tõrva Loits, kell 13.20 Anttila ja Hansa Ilutulestikud, kell 14.40 Mõisaküla ja AP Mets ning kell 16 Kärstna ja BC Männimäe Külalistemaja.

Samuti on neli maakonna turniiri mängu spordihoones pühapäeval: kell 12 alustavad Spordikool ja BC Männimäe Külalistemaja, kell 13.20 Hansa Ilutulestikud ja AP Mets, kell 14.40 Kord Nädalas / EPOX.ee ja Tõrva Loits ning kell 16 Kolga-Jaani ja Pärsti.

SAALIJALGPALL. Pühapäeval kell 10 algab Viljandi spordihoones 2005. aastal sündinud poiste turniir «Tulevik Cup».

JALGPALL. Pühapäeval kell 13 kohtuvad Viljandi kunstmuruväljakul Eesti meistrivõistluste esiliiga teises voorus Viljandi JK Tulevik ja Kiviõli FC Irbis.

Lapsed pidasid rahvastepalli lahinguid

MARGIT KURVITS,
Viljandimaa spordiliidu juhataja

Nädala eest Viljandi spordihoones peetud maakonna suurte koolide esimese kuni kolmanda klassi õpilaste rahvastepalli võistlustel osales kuus tüdrukute ja seitse poiste võistkonda.

Mängud peeti turniirisüsteemis. Tütarlaste tabelisse kogus Paalalinna kool viis võitu ning tagas sellega endale esikoha. Teise ja kolmanda

koha selgitamiseks tuli vaadata Kesklinna ja Abja kooli omavahelist mängu, sest mõlemad olid kogunud kolm võitu ja kaks kaotust. Omavahelise mängu võitis Kesklinna kool ja seega saavutas teise koha tema.

Neljandaks tuli Jakobsoni, viiendaks Suure-Jaani ja kuueandaks Kitzbergi kool.

Võidukas Paalalinna võistkonnas mängisid Jane Roosimägi, Elina Tasane, Kristella Saar, Elin Meos, Brenda Raud,

Annabel Kukk, Maria Kiara Siiman ja Kätriin Kärme. Võistkonna õpetaja on Riina Alvre.

Poiste arvestuses saavutas täisedu, kuue võiduga kindla esikoha Abja kooli esindus. Teise koha sai viie võidu ja ühe kaotusega Võhma kool. Kolmanda koha selgitamiseks tuli vaadata Suure-Jaani ja Kesklinna kooli omavahelist mängu. Selle võitis Kesklinna kool.

Viienda koha sai Kitzbergi, kuuenda koha Jakobsoni ja

seitsmenda koha Paalalinna kool.

Abja võistkonda kuulusid Sander Saarman, Airon Kent Lõhmus, Miko Reimann, Tamber Jõgi, Kristofer Voodla, Urmo Sikka ja Kermo Kaasiku. Võistkonna õpetaja on Lea Lillestik.

Mõlemad maakondliku turniiri võitnud võistkonnad osalevad täna Viljandi spordihoones peetaval Eesti koolisporti liidu piirkonna võistlustel.

Viljandimaa suurte koolide vahel peetud rahvastepalli turniiril osales kuus tüdrukute ja seitse poiste võistkonda. Pildile tulid autasustatute sekka jõudnud võistkondade liikmed.

MARGIT KURVITS

Sakala

Tartu t 8, 71020 Viljandi
Üldtelefon 433 0040
Faks 433 4275
Internet: http://sakala.ajaleht.ee/
e-post sakala@ajaleht.ee
Reklaami telefon 433 0063,
faks 433 0080
Kuulutuste faks 433 0066
e-post reklaam@sakalakirjastus.ee,
kuulutused@sakalakirjastus.ee
Klienditeenindaja-sekretär
Marge Ira 433 0040
Peatoimetaja Hans Väre 433 0050
Peatoimetaja asetäitja
Marko Suurmägi 433 0042
Vanemtoimetaja
Rannar Raba 433 0051
Toimetajad
Maarja Möldre 433 0082
Anu Arak 433 0082
Arvamustoimetaja
Karl-Eduard Salumäe 433 0048
Reporterid
Aivar Aotäht (uudised) 433 0085
Kettlin Beljaev (uudised) 433 0054
Margus Haav (kultuur) 433 0046
Madis Järvekülg (uudised) 433 0084
Sigrid Koorep (uudised) 433 0049
Madis Luik (sport) 433 0043
Sten Mahov (tarbija) 433 0052
Kaie Mölter (uudised) 433 0041
Üllar Priks (uudised) 433 0044
Tiina Sarv (kultuur) 433 0047
Egon Valdaru (uudised) 433 0053
Fotograaf Elmo Riig,
Marko Saarm 433 0057
Korrektoirid Evi Eiche,
Liivia Tohvelmann 433 0056
Kujundusjuht Ain Kivilaan 433 0058
Küljendus Piret Holtmann,
Katri Henga 433 0055
Reklaamitoimetuse peaspetsialist
Merlin Muts 433 0063
Müügispetsialistid
Airi Janke 433 0060
Monika Schults 433 0064
Astra Saul 433 0061
Raimo Saar 433 0069
Kuulutuste ja ajalehe tellimuste
vastuvõtu klienditeenindaja
Andra Tetsmann 433 0062
Küljendaja-kujundaja
Liina Valt 433 0081
Korrektoir Gitta Lilienthal 433 0083
Finantsjuht
Pilvi Sume 447 7099
Raamatupidajad
Kaie Liiv 433 0065,
Meeli Eismann 433 0068

Kuulutuste vastuvõtt tööpäeviti
kella 9–17, lõuna kella 13–13.30.
Järgmise päeva ajalehte kella 12-
ni. Sakala ilmub viis korda nädalas.
Väljaandja AS Ühinenud Ajalehed.
Juridiline aadress Gildi t 1, 51007
Tartu. Postiaadress Rütüli t 14,
80010 Pärnu.
Toimetuse käsikirju ei tagasta ja võ-
tab endale õiguse neid lühendada.
Välisautorite honorarid kantakse
üle pangakontole üks kord kuus
järgmise kuu 6. kuupäeval.
Kõik ajalehes Sakala avaldatud
artiklid ja fotod on autoriõigusega
kaitsitud teosed, mille reprodutsee-
rimine, levitamine ning edastamine
mis tahes kujul on ilma AS-i
Ühinenud Ajalehed kirjaliku nõus-
olekuta keelatud.

Trükitud Kroonpressi trükkikojas.
Tiraaž 8881

Kaebuste korral ajalehe sisu kohta
võite pöörduda pressinõukogusse,
pn@eall.ee või telefon 646 3363.

Kolmapäeval ei sün-
dinud Viljandis ühte-
gi last.

135 AASTA EEST
Sakala, 10. märts
1879

Laewameeste koolid ja laewad. Wene riigis on praegu ühtekokku 37 mere-
ehk laewameeste kooli. Neist on Tallinnamaal 1, Liiwimaal 3 ja Kuuramaal 8. Nendes koolides on mul-
lu aasta 871 kaswandiku ol-
nud, kellest 18 laewakaptei-
ni eksami ära tegiwad (kõik 18 Balti kubermangudes) ja 39 tüürmännideks saiwad (neist 30 Balti kubermangu-
des). Soowida oleks, et meie noored mehed merede ääres weel elawalt meie laewameeste koolidest osa wõtaksiwad, kui seiemaale.